

9. *Розпуненко І. В.* До питання про ідеологію державного управління в Україні / І. В. Розпуненко // Наукові розвідки з державного та муніципального управління : зб. наук. пр. – 2011. – № 2. – Режим доступу : http://www.nbuu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Nrzd/2011_2/18.pdf.

10. *Смагін І. І.* Проблеми ідеології в контексті адміністративної реформи / І. І. Смагін // Вісник УАДУ. – 2001. – № 1. – С. 276–284.

11. *Степико М.* Консолідація українського суспільства: феномен та чинники / М. Степико // Українознавство. – 2006. – № 2. – С. 189–193.

12. *Уолтц К.* Глобализация и американская мощь / К. Уолтц. – Режим доступу : <http://old.russ.ru/politics/meta/20010212.html>.

13. *Lemberg E.* Ideologie und Gesellschaft / E. Lemberg. – Stuttgart : Verbesserte Auflage, 1974. – 350 p.

Надійшла до редколегії 18.02.2013 р.

УДК 353.9

М. М. ОРЛОВ

КОНЦЕПЦІЯ ВЗАЄМОДІЇ РЕГІОНАЛЬНИХ ОРГАНІВ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ У СФЕРІ ОХОРОНИ ПРАВОПОРЯДКУ

Обґрунтовано концепцію взаємодії регіональних органів виконавчої влади у сфері охорони правопорядку з урахуванням актуальності проблеми взаємодії суб'єктів регіонального рівня, умов, в яких функціонує система та розробленого методичного апарату формування її складових.

Ключові слова: *концепція, взаємодія, система взаємодії, регіональний орган виконавчої влади.*

The concept of interaction of regional enforcement authority in sphere of protection of a public order taking into account an urgency of a problem of interaction of subjects of regional level conditions in which the system and the developed methodical device of formation of its components functions is proved.

Key words: *the concept, interaction, interaction system, regional enforcement authority.*

Концепція взаємодії регіональних органів виконавчої влади у сфері охорони правопорядку як система поглядів на існуючу проблему, спрямована на розвиток відповідного методологічного напрямку в науці державного управління та обґрунтуванню, як зазначено у Короткому словнику іноземних мов [6], “конструювання” складних організаційних систем. Проблема ефективного

державного управління, складовою якого є взаємодія суб'єктів різного призначення, знаходиться у стадії постійного вдосконалення як у центрі, так і в регіонах України. Звідси виникає наукове завдання щодо розроблення концепції взаємодії суб'єктів регіонального рівня у сфері охорони правопорядку.

Деякі науковці визначають концепцію взаємодії як систему поглядів на Європейську політику згуртування і застосовують поняття “територіальне згуртування” [16]. На нашу думку, під “територіальним згуртуванням” М. Шпенглер має на увазі взаємодію певних суб'єктів. Слід зазначити, що в будь-якому разі система поглядів базується на філософському тлумаченні поняття “взаємодія” як процесі взаємного впливу суб'єктів один на одного шляхом перенесення матерії та руху [15]. Взаємодія визначає існування та структурну організацію будь-якої матеріальної системи, її властивостей, її об'єднання з іншими системами більшого порядку. У працях закордонних (Ю. Масуда [17]) та вітчизняних учених (О. Бажинової [1], В. Сичової [14], В. Колтун [3]) при розгляді взаємодії різних складових у контексті вдосконалення державного управління в сучасних умовах не порушувалося питання концепції взаємодії цих складових. Зазначений недолік неприпустимий у разі організації взаємодії місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування та єдиного органу управління регіональними силами охорони правопорядку (у подальшому – регіональні органи виконавчої влади). Цей недолік може мати значні наслідки, які у складних соціально-економічних або (і) соціально-політичних умовах сьогодення важко виправити органу вищої виконавчої влади без суттєвої підтримки суб'єктів регіонального рівня.

Мета роботи – обґрунтування концепції взаємодії регіональних органів виконавчої влади у сфері охорони правопорядку з урахуванням актуальності проблеми взаємодії суб'єктів регіонального рівня, умов, в яких функціонує система, та розробленого методичного апарату формування її складових.

Сутність концепції взаємодії регіональних органів виконавчої влади – це розроблення системи поглядів, пов'язаних з організацією та здійсненням взаємодії суб'єктів регіонального рівня, які в тій чи іншій мірі відповідають за стан правопорядку в регіоні держави. Під регіоном держави розуміється поєднання декількох (4-5) областей України як адміністративно-територіальних одиниць [11].

Досліджувана система взаємодії повинна бути організована, матеріально забезпечена і введена на законодавчому рівні як складова державного управління. Виходячи з цього, до системи поглядів взаємодії зазначених органів відносяться (рис.1).

Зазначимо, що існуюча взаємодія регіональних органів виконавчої влади належним чином не організована. Її організувати може лише надсистема (вищий орган виконавчої влади в державі). Невирішення цієї проблеми може мати негативні наслідки в разі ускладнення соціально-політичної і (або) соціально-економічної обстановки в регіоні (регіоні держави). Для вирішення цієї проблеми слід обґрунтувати метод дослідження системи взаємодії регіональних органів виконавчої влади, який включає: розроблення механізму формування

організаційної структури системи взаємодії; обґрунтування та вибір показників і критерію її оцінювання та визначення вимог до системи взаємодії, яка функціонує у складних умовах обстановки [8].

Отже, вихідним пунктом концепції взаємодії є обґрунтування методу дослідження системи взаємодії регіональних органів виконавчої влади. Отже, вихідним пунктом концепції взаємодії є обґрунтування методу дослідження системи взаємодії регіональних органів виконавчої влади.

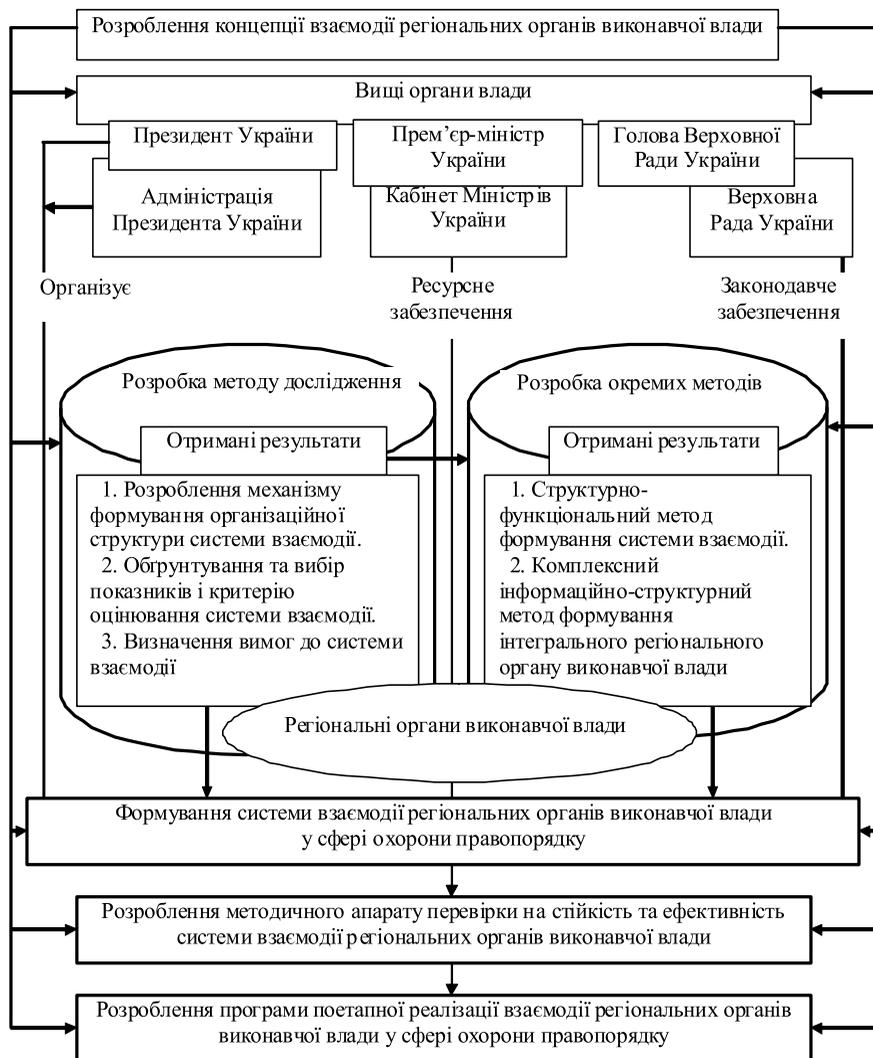

Рис. 1. Концепція взаємодії регіональних органів виконавчої влади у сфері охорони правопорядку

Концептуальні підходи до обґрунтування цього методу слід розглядати в межах подальшого розвитку теорії державного управління і теорії взаємодії зазначених органів з урахуванням складності соціально-політичної або (і) соціально-економічної обстановки в регіоні держави та невизначеності можливих їх змін на прикладі дій організованих мас громадян і їх способів впливу на складові системи взаємодії.

Отримані результати дозволяють перейти до формування системи взаємодії. З цією метою автором розроблено структурно-функціональний метод побудови системи взаємодії регіональних органів виконавчої влади, де визначальним складовим є система регіональних органів виконавчої влади [13]. Існуючий механізм формування зазначених органів базується на прогресивному інформаційно-структурному принципі, який на відміну від застарілого структурно-функціонального принципу дозволяє сформувати раціональні органи системи взаємодії. В основу інформаційно-структурного принципу формування органів виконавчої влади покладено їх інформаційне навантаження, обґрунтована норма опрацювання посадовими особами органів інформації у складних умовах обстановки та фізико-біологічних можливостей людини.

Ураховуючи, що зазначений вище орган формується за рахунок посадових осіб адміністрації голови представницької влади в регіоні і оперативних груп від місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування та єдиного органу управління регіональними силами охорони правопорядку, автором розроблено декілька допоміжних методів, таких як:

- метод порівняльного аналізу завантаженості посадових осіб оперативної групи за показником обсягу обробленої інформації;
- метод потенційного підбору кандидатів для призначення на вакантні посади інтегрального регіонального органу виконавчої влади;
- метод комплексного аналітичного оцінювання професійної підготовки інтегрального регіонального органу виконавчої влади до вирішення управлінських завдань.

Зазначене вище дозволяє сформувати систему взаємодії суб'єктів регіонального рівня, яку організує вищий орган виконавчої влади держави (наприклад, Президент України), ресурсне забезпечення здійснює Кабінет Міністрів України, а законодавче забезпечення – Верховна Рада України.

Вищий орган виконавчої влади визначає інтегральний регіональний орган виконавчої влади, який здійснює управління суб'єктами взаємодії регіонального рівня та надає зазначеному органу необхідних повноважень. Механізм надання таких повноважень розроблено автором і подано методом визначення рівня повноважень регіонального органу виконавчої влади процесом взаємодії шляхом ранжування управлінських завдань. Цим же методом визначається необхідне ресурсне забезпечення процесу взаємодії суб'єктів регіонального рівня. Основні напрями законодавчого забезпечення викладені нижче.

Розроблена система взаємодії повинна бути стійкою і ефективною. З метою її перевірки розроблено методичний апарат оцінювання стійкості та ефективності

системи взаємодії регіональних органів виконавчої влади. Оцінювання стійкості системи взаємодії здійснено шляхом використання розробленої математичної моделі на основі марковських процесів [7]. На нашу думку, оцінювання ефективності системи слід здійснити шляхом застосування методу параметричного аналізу та як спроможність системи управляти визначеною кількістю об'єктів управління.

Для реалізації розробленої системи пропонується розробити програму поетапного впровадження взаємодії регіональних органів виконавчої влади у сфері охорони правопорядку (рис. 2). Складовими програми слід вважати: розроблення законодавчої бази стосовно організації взаємодії суб'єктів регіонального рівня; визначення повноважень інтегрального регіонального органу виконавчої влади; створення необхідних пунктів управління (залів кризових ситуацій або координаційних центрів) і оснастити їх засобами автоматизації оброблення інформації, мережі обміну інформацією взаємодії.

Рис. 2. Складові програми поетапної реалізації взаємодії регіональних органів виконавчої влади у сфері охорони правопорядку

Крім цього, обґрунтована методологія організації взаємодії та розроблені моделі функціонування системи взаємодії дозволяють повною мірою сформулювати зазначену концепцію і розробити пропозиції щодо її впровадження на практиці (рис. 2).

Концепція взаємодії регіональних органів виконавчої влади враховує стан соціально-політичної або (і) соціально-економічної обстановки, який може скластися в регіоні держави, і це вплине на складові системи взаємодії. Розроблена методика [10] дозволяє визначити чисельність активного населення регіону держави і способів їх дій в умовах загострення соціально-політичної обстановки.

Таким чином, концепція взаємодії регіональних органів виконавчої влади у сфері охорони правопорядку перш за все ґрунтується на концептуальних підходах методу дослідження системи взаємодії регіональних органів виконавчої влади [12]. Зазначений метод базується на поєднанні основних положень теорії регіонального управління, теорії держави і права, теорії формування державно-управлінських рішень і державного регулювання сталого розвитку регіонів [2; 4; 5].

Напрямами подальшого дослідження буде деталізація загального методу дослідження та часткових методів формування складових системи взаємодії регіональних органів виконавчої влади у сфері охорони правопорядку, а також обґрунтування стратегічних орієнтирів щодо вдосконалення державного управління на засадах впровадження системи взаємодії в регіонах держави.

Література:

1. *Бажинова О. А.* Комунікативна взаємодія органів державної влади й громадськості: зарубіжний досвід та Україна / О. А. Бажинова // *Держава та регіони.* – 2012. – Вип. 2 (38). – С. 140–145. – (Серія Державне управління).
2. *Керецман В. Ю.* Державне регулювання регіонального розвитку: теоретичні аспекти / В. Ю. Керецман. – К. : Вид-во УАДУ, 2002. – 188 с.
3. *Колтун В. С.* Розвиток парадигми взаємодія органів місцевого самоврядування і місцевих органів виконавчої влади / В. С. Колтун // *Державне управління та місцеве самоврядування* : зб. наук. пр. – Дніпропетр. : ДонДУУ, 2012. – Вип. 3 (14). – С. 304–308.
4. *Куйбіда В. С.* Принципи та методи діяльності органів місцевого самоврядування : монографія / В. С. Куйбіда. – К. : МАУП, 2004. – 432 с.
5. *Куц Ю. О.* Організаційні засади функціонування місцевого самоврядування в Україні : монографія / Ю. О. Куц, С. В. Болдирев, А. Є. Тамм. – Х. : Вид-во ХарПІ НАДУ “Магістр”, 2004. – 180 с.
6. *Локшкіна С. М.* Краткий словарь иностранных слов / С. М. Локшкіна. – М. : Русский язык, 1976. – 351 с.
7. *Орлов М. М.* Вибір математичного апарату для оцінювання стійкості системи взаємодії регіональних органів виконавчої влади у сфері охорони

правопорядку / М. М. Орлов // Актуальні питання державного управління, педагогіки та психології : зб. наук. пр. – Херсон : Вид-во Херсон. нац. техн. ун-ту, 2012. – Вип. 1 (6). – С. 161–167.

8. *Орлов М. М.* Вимоги до взаємодії регіональних органів виконавчої влади у сфері охорони правопорядку при ускладненні обстановки в регіоні держави / М. М. Орлов // Державне будівництво [Електрон. наук. фах. вид.]. – 2012. – № 1. – Режим доступу : <http://www.nbuv.gov.ua>.

9. *Орлов М. М.* Властивості системи взаємодії регіональних органів виконавчої влади у сфері охорони правопорядку / М. М. Орлов // Державне управління (сучасні проблеми соціально-економічного розвитку України) : зб. наук. пр. – Донецьк : ДонДУУ. – 2011. – Вип. 213. – С. 263–271.

10. *Орлов М. М.* Методика визначення чисельності активного населення регіону держави і способів його дій в умовах загострення соціально-політичної обстановки / М. М. Орлов // Честь і закон. – Х. : Акад. ВВ МВС України, 2012. – № 1. – С. 14–22.

11. *Орлов М. М.* Методичні підходи щодо визначення характеристик регіону держави / М. М. Орлов // Системи озброєння і військова техніка. – Х. : Харк. ун-т Повітряних Сил, 2005. – № 1 (1). – С. 72–78.

12. *Орлов М. М.* Проблеми управління регіональними силами охорони правопорядку / М. М. Орлов // Актуальні проблеми державного управління : зб. наук. пр. – Х. : Вид-во ХарПІ НАДУ “Магістр”, 2012. – Вип. 1 (41). – С. 288–293.

13. *Орлов М. М.* Формування системи взаємодії регіональних органів виконавчої влади у сфері охорони правопорядку (теоретико-методологічні засади) : монографія / М. М. Орлов. – Х. : Вид-во ХарПІ НАДУ “Магістр”, 2012. – 344 с.

14. *Сичова В. В.* Взаємодія інституту політичної опозиції та державного управління в умовах розвитку інформаційного суспільства / В. В. Сичова // Актуальні проблеми державного управління : зб. наук. пр. – Х. : Вид-во ХарПІ НАДУ “Магістр”, 2012. – Вип. 2 (42). – С. 282–268.

15. *Философский словарь* / под ред. И. Т. Фролова. 5-е изд. – М. : Политиздат, 1986. – 590 с.

16. *Mary Michael Spangler.* Logic. An Aristotelean Approach. Revised Edition. (Логіка. Арістотельський підхід. Переглянуте видання) / Ленгем, Мерленд: Університетська Друкарня Америки, 1986, 1993.

17. *Masuda Y.* The Information Society: as Post-Industrial Society / Y. Masuda // World Future Society. – Washington, D.C., U.S.A., 1981. – P. 101–108.

Надійшла до редколегії 07.02.2013 р.